

Pohorská vesnice, Božena Němcová

1.

Nedaleko bavorských hranic, v Šumavě, ohrazena skoro kolkolem Černým lesem, leží vesnice pohorská. Na jménu nezáleží, ať se jmenuje tak nebo tak. — Je dosti veliká, má kostelík i školu; statky a chalupy jsou jen ze dřeva, ale vyjmouc několik, čistě spořádaný. Štítů a okenic mají malované, na okenicích růže a srdéčka červená i žlutá a na štítech mezi divnými ozdobami ptáčky a kvítky. U každého stavení ovocný sad, před okny několik záhonků na květiny a zeleninu a okolo celého hospodářstvíčka proutěný plot. U samé vesnice je zámek a dvůr panský, při něm pěkná zahrada, jejíž ohrada se stýká s ohradou vesnických sadů. Okolo dědiny prostírají se panská i selská pole a luka, jež protéká široký potok, vlna se zelenými břehy z lesa ven do rozsáhlejší krajiny, kamž se vesničanům otvírá vyhlídka mezi dvěma vrchy, které jako pilíře u brány z obou stran stojí. Mezi nimi v dáli je viděti špice věže, městečka to v sousedním Bavorsku již ležícího. — Od jedné strany přirozené té brány táhne se vysoký rovný hřbet hory jedlovím porostlé, z druhé strany kupí se hora nad horu, až k špici vysokého Osera. — Zjara, kdy se pole a luhy zelenají, les i háj se rozvíjí, bývá radost okolo dědiny; v zimě pak, kdy mrzne, až se země svítí, kdy ledový vítr s chumelící se střídá, mílo je v teplounkých světničkách.

Stavení, ochráněná hradbou ze dříví, z mechu a suchého listí, zimních to zásob, neprověje ledový víchr. Bylo to na Štědrý večer, za soumraku již, když přijížděly k vesnici saně, v nichž seděli dva mužští. Jeden z nich byl v šatu drotarském. — Napřed seděl vozka a práskal bejkovcem, až se to daleko

rozléhalo. Jak se práskot po vesnici ozval, nechávali lidé práci státi, sběhnouše se k oknům a před dvéře podívat se, kdo to jede; chlapani a za nimi psi vyběhli na náves, provázejíce saně na kus cesty. Staří ale šli zase po svých, povídajíce si mezi sebou: „Pan hrabě jedu dým z Prahy!“

- I. Text zařadte do literárního druhu a žánru, vše dokazujte na ukázkách
- II. Uvažte, o jakou literární formu a variantu jde. Opětně dokazujte na citacích částí textu
- III. Nacházejí se v ukázce tropy? Jaké? Pokuste se vysvětlit jejich funkci
- IV. Nacházejí se v ukázce figury? Jaké? Pokuste se vysvětlit jejich funkci

Použitá literatura:

NĚMCOVÁ, Božena. *Pohorská vesnice: Povídka ze života lidu venkovského*. 1. vyd. Praha: SNDK, 1958, s. 5–6.